

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2005 M. RUGSĖJO 13 D. NUTARIMO NR. 994 „DĖL
AMBULATORINIAM GYDYMUI SKIRIAMŲ VAISTINIŲ PREPARATŲ IR MEDICINOS
PAGALBOS PRIEMONIŲ BAZINIŲ KAINŲ IR PACIENTO PRIEMOKŲ UŽ JUOS
APSKAIČIAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
(TAP-20-137; TAIS Nr. 20-745(2))**

2020-02-18 Nr. NV-447

Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija.

Projekto tikslas: užtikrinant racionalų Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau - PSDF) biudžeto lėšų naudojimą bei skatinant konkurenciją tarp vaistų gamintojų, pirmą kartą pacientui paskyrus kompensuojamąjį vaistą, išduoti jam vaistą, už kurį paciento priemoka yra mažiausia.

Dabartinė situacija: Sveikatos apsaugos ministro įsakymu (2018-12-21 Nr. V-1489) nuo 2019 m. kovo 1 d. įvesta „Pirmo paskyrimo“ taisyklė, t.y. kad išrašius elektroninį receptą su žyma „Pirmas paskyrimas“, turi būti išduotas pigiausias kompensuojamasis vaistas. Seimo nariai A. Matulas ir I. Haase kreipėsi į Lietuvos vyriausiąją administracinę teisimą (toliau – LVAT) su prašymu ištirti įsakymo punktų (144¹, 144²), reglamentuojančių „Pirmą paskyrimą“ teisėtumą.

2019 m. spalio 23 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) priėmė sprendimą, jog „Pirmojo paskyrimo“ taisyklė, kuomet išrašius kompensuojamąjį vaistą pirmą kartą, turi būti išduotas (parduotas) pigiausias vaistas *prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui, suponuojančiam teisės aktų hierarchiją, ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintam įstatymo viršenybės principui.*

2019 m. lapkričio 26 d. Seime buvo registruoti Farmacijos įstatymo ir Sveikatos draudimo įsakymo pakeitimų projektai, kuriais siekiama įtvirtinti „Pirmo paskyrimo“ taisyklę įstatymo lygmeniu, tačiau galutiniai sprendimai dėl šių projektų nebuvo priimti.

Sveikatos apsaugos ministerija kreipėsi į LVAT su prašymu atidėti teismo sprendimo įsigaliojimą iki 2020 liepos 1 d. *LVAT įsigaliojimo terminą nukėlė iki š. m. vasario 28 d.*

Projekto esmė, nauda: siūloma papildyti Ambulatoriniam gydymui skiriamų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų ir paciento priemokų už juos apskaičiavimo tvarkos aprašą ir nustatyti, kad *jeigu dviejų ir daugiau tiekėjų Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyne esantis vaistas išrašomas elektroniniu receptu tik bendrinio pavadinimu (nepaisant stiprumo ir farmacinės formos) pirmą kartą arba pakartotinai po 12 mėnesių laikotarpio (baigėsi gydymo laikotarpis), gali būti parduodamas (išduodamas) tik toks tos grupės vaistas (to paties bendrinio pavadinimo, stiprumo ir tos pačios farmacinės formos), už kurį paciento priemoka yra mažiausia, išskyrus atvejus, kai yra tokio vaistinio preparato tiekimo sutrikimas arba kai pacientui negali būti išduotas reikalingas dozuočių skaičius.*

Šiuo sprendimu siekiama skatinti konkurenciją tarp generinių vaistinių preparatų gamintojų dėl mažesnės vaisto kainos bei, taip pat kad vaistų gamintojai siektų patekti į Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyną su mažiausia paciento priemoka. Tai leis kompensuoti daugiau naujų, pridėtinę terapinę naudą turinčių vaistų.

Derinimas: projektas suderintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Teisingumo ministerija pateikė esmines pastabas dėl įstatyminio pagrindo nebuvimo reguliuoti pigiausių kompensuojamųjų vaistų įsigijimą ir dėl asmens teisės ribojančio reguliavimo tvirtinimo poįstatyminiu teisės aktu. Vaistų gamintojų asociacija iš esmės prieštarauja teikiamam projektui. Pastabos argumentuotos derinimo pažymoje.

Atitiktis Vyriausybės programai: Įgyvendina Vyriausybės programos siekį reikšmingai sumažinti generinių vaistų kainas (38.7 p.) ir Vyriausybės programos įgyvendinimo plano priemonę „Generinių vaistų kainų mažinimas, didinant konkurenciją nepatentinių vaistų segmente“.

Dalykinio vertinimo išvada: Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės nuomonę, jog siūlomas reguliavimas turėtų būti nustatytas įstatymo lygmeniu bei į tai, kad siūlomu reguliavimu bus ribojama paciento galimybė rinktis brangesnį kompensuojamąjį vaistą, siūlome projektą aptarti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aurelija Urbonienė

Aurelija Urbonienė, tel. 8 706 63 813, el. p.